

Posudek na bakalářskou práci

Eva Fenclová, Současný postoj Německa k problematice integrace přistěhovalců (v kontextu legislativních opatření v „Zuwanderungsgesetz“), IMS FSV UK, Praha 2011, 54 s.

Eva Fenclová si jako téma své bakalářské práce vybrala důležité téma migrace, resp. integrace imigrantů. Problematiku zkoumá na německém příkladě, přičemž se do centra její pozornosti dostal především tzv. přistěhovalecký zákon z roku 2005.

Jako hlavní cíl své práce si autorka klade za úkol zjistit na základě analýzy Přistěhovaleckého zákona k jakému modelu integrace současné Německé směřuje. Práce je kromě úvodu, představujícího téma, obecně problematiku integrace a analyzující příslušnou literaturu, a závěru, rozčleněna do tří hlavních kapitol. V první z nich, v kapitole *Vývoj situace v Německu*, autorka shrnuje historické pozadí migrace do (západního) Německa po druhé světové válce a proměny politického přístupu k této problematice. Další kapitola, *Zuwanderungsgesetz*, se zabývá podrobnou analýzou zmiňovaného zákona. Tato kapitola tvoří samotné jádro práce. Třetí kapitola se věnuje *Aplikaci zákona v praxi*, přičemž se autorka věnuje především otázce jazykových integračních kurzů. Na základě předchozích analýz dochází autoroka v závěru práce k přesvědčení, že současná německá integrační politika se začíná odklánět od modelu multikulturalismu a naopak se blíží k pluralistickému modelu integrace přistěhovalců.

Práce ve svém celku působí přesvědčivě a nemám k ní žádné zásadnější kritické připomínky. Za vyzdvihnutí stojí jak formulace hlavní otázky práce, její teoretické zasazení do hlavních konceptů integrace (asimilace, „tavící kotel“, pluralismus, multikulturalismus), reflexe německé diskuse o tzv. Leitkultur a především velice podrobné, zároveň však i přehledné zhodnocení odborné literatury, s níž autorka pracuje. Přehledná je rovněž kapitola o historickém pozadí migrace do Německa, v níž autorka správně rozlišuje několik různých vln a typů poválečné migrace. Pozitivně hodnotím i autorčinu schopnost kriticky zhodnotit aplikaci zákona v praxi a vystihnout hlavní sporná místa, která se v jejím průběhu ukázala.

Práce se tedy jako celek řadí k vysokému nadprůměru v rámci bakalářských prací a díky suverénní argumentaci převyšuje nároky kladené na bakalářské práce. Mé připomínky se proto týkají pouze několika drobností - v první řadě je to zbytečné (několikeré) opakování hlavní teze práce v úvodu (viz s. 13 a s. 23), za druhé autorka mohla v práci vysvětlit některé prvně zmíněné zkratky či pojmy (např. na s. 36 zmiňované studie „IGLU, PISA, RAM, SOEP“), stejně tak jako by bylo vhodnější místo termínu „Süsmuth komise“ používat spíše nějakou více českou variantu („komise Rity Süsmuthové“). To jsou však skutečně drobnosti, jejichž uvedení v posudku svědčí o vysoké kvalitě práce i z jazykového hlediska.

Jedinou poněkud vážnější námitku bych měl vůči výběru literatury - práce je do velké míry založena na anglickojazyčné odborné literatuře, německá literatura se objevuje spíše v souvislosti s tématy, které nejsou pro práci samotnou centrální (historie imigrace do Německa). Jakkoli autorka v tomto bodě dokázala oproti původním verzím, které jsem měl k dispozici, základní německou literaturu do textu zapracovat, bylo by, dle mého názoru, vhodnější právě v případě tohoto tématu více reflektovat německou odbornou diskusi. Jako

možné téma pro obhajobu práce proto navrhuji, aby autorka stručně představila literaturu, s níž pracuje a zdůvodnila svůj výběr.

V každém případě však navrhuji, aby práce byla ohodnocena stupněm **v ý b o r n ě**.

Ota Konrád